

Мищак І. М.,
старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України,
д-р істор. наук, проф.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА

*(аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні
за 1–31 травня 2026 року)*

Опубліковано: Мищак І. М. Війна росії проти України: аналіз інтернет-медіа (аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–31 травня 2026 року). *Україна у відгуках зарубіжної преси*. Інформаційно-бібліографічний бюлетень. 2026. Вип. 05 (207). С. 6–25.

Найактивнішими у висвітленні української тематики у травні 2026 року були інтернет-видання Угорщини (14,12 %), Іспанії (11,45 %), Німеччини (10,31 %), Великої Британії (9,54 %), Естонії (8,02 %), Латвії (7,25 %), Франції та США (по 6,87 %), Бельгії (6,11 %), Японії (5,73 %), Польщі та Канади (по 5,34 %), Литви (3,05 %) (*див. діаграму 1*).

Найбільшу кількість публікацій на українську тематику серед закордонних інтернет-медіа опублікували: угорська газета «Nepszava» (8,40 %), іспанська «La Razón» (7,25 %), німецька «Die Tageszeitung» (6,11 %), угорський тижневик «HVG» (5,73 %), британська газета «The Guardian» (4,96 %), бельгійське видання «POLITICO», британська газета «The Independent», французька «Le Parisien» та канадська «Le Journal de Montréal» (по 4,58 %), естонська «Postimees» (4,20 %) (*див. діаграми 2, 3*).

Угорські видання «Nepszava» та «HVG» відзначають позитивні зміни в двосторонніх відносинах між Угорщиною та Україною. Газета «Népszava» повідомляє про оприлюднення рішення прем'єр-міністра Угорщини П. Мадяра щодо припинення дії надзвичайного стану, запровадженого «через воєнні дії і гуманітарну катастрофу на території України». У рішенні зазначено, що правова умова для припинення режиму небезпеки настала 14 травня 2026 року. Видання пояснює, що новий парламент Угорщини перевів частину урядових постанов, ухвалених у період надзвичайного правового режиму, на рівень законів, зберігши лише ті норми, які вважали необхідними для функціонування держави. В іншій статті «Népszava» наведено реакцію Президента України В. Зеленського на засудження прем'єр-міністром Угорщини П. Мадяром атаки країни-агресора проти України. Зазначено, що В. Зеленський подякував П. Мадяру за співчуття та тверду позицію, назвавши важливим сигналом те, що угорський прем'єр-міністр засудив напад. Коментуючи повітряну атаку на громади Закарпатської області, видання відзначає чітку позицію нової угорської влади. Так, П. Мадяр на урядовому засіданні в парку-музеї міста Опустасер оголосив, що через удар

по Ужгороду посла країни-агресора викличуть до МЗС Угорщини. У черговій статті «Népszava» вже повідомляє про обмін заявами між міністеркою закордонних справ Угорщини А. Орбан і послом росії в Угорщині після ударів по Закарпаттю. Видання зазначає, що А. Орбан викликала до МЗС Угорщини посла країни-агресора та заявила про засудження атаки і вимогу негайно припинити агресію проти цивільних. «Népszava» також висвітлює візит міського голови Будапешта Г. Корочоня до Києва для участі в Міжнародному саміті міст і регіонів 26 травня 2026 року. Видання повідомляє, що під час візиту до України Г. Корочонь отримав від Президента України В. Зеленського для Будапешта відзнаку «Місто-рятівник». Цю нагороду, за поясненням автора статті, надають містам, які зробили значний внесок у підтримку України від початку повномасштабної війни. Журналіст тижневика «HVG» Д. Шомфаї аналізує повернення українській стороні затриманих в Угорщині коштів, яке, за оцінкою адвоката Л. Горвата, могло бути політичним рішенням уряду прем'єр-міністра Угорщини В. Орбана.

Угорські медіа аналізують можливості припинення вогню і перемир'я на російсько-українському фронті. «Népszava» коментує заяву Президента України В. Зеленського щодо готовності України до припинення вогню у відповідь на оголошене країною-агресором тимчасове перемир'я. Ідеться про заяву Президента України у соцмережі «Телеграм» про припинення вогню вночі з 5 на 6 травня 2026 року. Наведено слова В. Зеленського про те, що країна-агресор не відповіла на попередні заклики до припинення вогню, а Україна діє так, оскільки людське життя цінує вище за будь-які ювілейні урочистості. Водночас журналіст тижневика «HVG» А. Немет аналізує ознаки послаблення контролю російського диктатора на тлі війни проти України та зміни настроїв у суспільстві країни-агресора. У статті наведено оцінки російських політологів Т. Станової та І. Гращенкова, які вказують на втому суспільства й еліт від відсутності зрозумілого плану завершення війни. Автор зазначає, що російський диктатор не готовий припинити війну без перемоги, а така позиція руйнує очікування виходу з кризи. Оглядач «Népszava» Т. Ронай аналізує пропозицію російського диктатора залучити колишнього канцлера Німеччини Г. Шредера як представника ЄС на можливих майбутніх переговорах щодо завершення війни проти України. Автор оцінює цю ініціативу як політичний маневр, що свідчить або про цинізм російської влади, або про нерозуміння реальних настроїв у Європі.

Угорські оглядачі розмірковують про перспективи постачання енергоносіїв країни-агресора до Європи та Угорщини зокрема після зміни проросійського уряду в Угорщині. Журналіст тижневика «HVG» І. Сабо аналізує можливе витіснення газу й нафти країни-агресора з європейського ринку на тлі

війни проти України та санкційної політики ЄС. Видання нагадує, що новий санкційний пакет ЄС передбачає заборону короткострокових контрактів на LNG країни-агресора з квітня 2026 року, обмеження технічної допомоги її танкерам і повне припинення доступу таких суден до терміналів ЄС із 1 січня 2027 року. Альтернативою для регіону автор називає «Vertical Corridor», який мав би постачати переважно американський скраплений газ від грецьких LNG-терміналів до України, а через українську або румунську інфраструктуру – до Словаччини й Угорщини.

Іспанські видання «La Razón» та «El Mundo» значну увагу приділяють висвітленню підтримки України. Так, газета «La Razón» повідомляє читачів про перший в історії двосторонніх відносин візит Голови Конгресу депутатів Королівства Іспанія Ф. Арменголь до Києва. Зазначається, що вона зустрілася з Головою Верховної Ради України Р. Стефанчуком, який подякував Іспанії за всебічну підтримку України – політичну, оборонну, гуманітарну та фінансову. Він відзначив всі рішення, які Конгрес депутатів Іспанії ухвалював на підтримку України з 2022 року. Окремо наголошено, що Президент України В. Зеленський також провів зустріч із Ф. Арменголь, у ході якої сторони обговорили оборонну та гуманітарну допомогу Іспанії, а також посилення української протиповітряної оборони. В іншій статті «La Razón» цитує заяву міністерки оборони Іспанії М. Роблес про продовження підтримки України «стільки, скільки буде потрібно», а також ініціативи солідарності, які дозволяють молодим родичам учасників бойових дій подорожувати до Іспанії, щоб тимчасово відвернути увагу від війни.

Іспанські видання багато пишуть про інновації українців у боротьбі проти агресора. Редактор газети «La Razón» А. Феррер розповідає про використання українцями дронів і дистанційних систем. За його словами, Україна розгорнула безпрецедентну оборонну систему, яка дозволяє їй контролювати все поле бою так, як жодна інша армія раніше не могла. Згідно з інформацією видання, використовуючи флоти дронів і наземних роботів, українці здатні будувати складні смуги перешкод та здійснювати дистанційне мінування безпосередньо у спірних районах, не ризикуючи людськими життями. Редактор газети зауважує, що нові форми і методи ведення війни дозволяють вищому військовому командуванню координувати оборону в режимі реального часу, спостерігати за подіями та вносити необхідні корективи у міру зміни бойових умов. В іншій статті кореспондент «La Razón» П. Ернандо повідомляє про розробку та перше бойове застосування української керованої авіаційної бомби (КАБ), яка за своєю конструкцією є плануючою. Згідно зі статтею, новий боеприпас був розроблений «DG Industry», компанією, пов'язаною з екосистемою «Brave1», українською платформою, яка просуває проекти

оборонних технологій. Автор статті наголошує, що система вже пройшла випробування та оголошена готовою до бойового застосування проти країни-агресорки. Зі свого боку, кореспондент газети «El Mundo» Х. Колас зазначає, що Україна регулярно завдає масованих ударів по російській території на далекі відстані, використовуючи сучасні безпілотники-камікадзе, зокрема ударні дрони літакового типу «Лютий», які здатні долати сотні й тисячі кілометрів, успішно вражаючи військові аеродроми, нафтопереробні заводи та об'єкти ВПК.

Іспанські медіа відзначають певне посилення позицій Сил оборони України й успіхи ЗСУ на фронті. Так, кореспондент газети «El Mundo» А. Рохас у своєму репортажі розповідає про те, що Україна вперше за майже два роки відвойовує позиції, і збільшує російські втрати до 35 тис. на місяць. За його словами, протягом березня 2026 року, за який видання має достовірні дані, ЗСУ вдалося просунутися на більшу територію, ніж країни-агресорці. Зокрема, аналітичний центр «Інститут вивчення війни» називає цифру в 113 км². Як наголошує автор, це незначна цифра, але вона символічна, особливо враховуючи, що після зими говорили про російський наступ, який поки що відбувається так само погано, як і всі попередні. Однією з причин невдач росіян кореспондент «La Razón» А. Техедор називає тактичний успіх українців, який став можливим після того, як у лютому 2026 року спільно з компанією «SpaceX» вдалося заблокувати тисячі нелегально ввезених терміналів «Starlink», які російська армія використовувала на лінії фронту. За інформацією видання, окрім втрати доступу до «Starlink», російські солдати зазнали ще одного удару, коли уряд країни-терористки обмежив доступ до соцмережі «Телеграм», яка використовувалася для спілкування на передовій. Отже, пише автор статті, два повсякденні інструменти перетворилися на ахіллесову п'яту однієї з найбільших армій світу.

Німецькі видання «Die Tageszeitung» та «Focus» розмірковують про перспективи вступу України до ЄС. На шпальтах «Die Tageszeitung» кореспондент Е. Бонс аналізує пропозицію канцлера Німеччини Ф. Мерца надати Україні особливий статус і запропонувати їй «асоційоване членство» в ЄС. Автор статті зауважує, що Ф. Мерц хоче ігнорувати договір ЄС та обійти правила вступу, намагаючись бути креативним. Водночас журналіст вважає, що Україна давно користується особливим статусом, про що свідчить кредит на фінансову допомогу в розмірі 90 млрд євро. На думку дописувача, просте перейменування цього особливого статусу на «асоційований член» нічого не покращує, а ще більше ускладнює багато речей, зокрема відносини з іншими країнами-кандидатами на вступ до ЄС.

Кореспонденти німецьких видань відзначають успішні удари ЗСУ по стратегічних цілях росіян. Дописувач «Focus» С. Кінхефер ділиться інформацією про те, що українські безпілотники завдали удару по секретному

складу російських ракетних комплексів «Искандер» у Криму. Зазначається, що склад, на який було спрямовано атаку, вважався особливо небезпечним, оскільки його можна було використовувати для швидкого удару як по близьких районах, так і по цілях далеко вглиб країни. Наголошено, що атака Сил оборони України мала на меті обмежити цей потенціал і нейтралізувати ключовий компонент російського наступального планування. Своєю чергою кореспондент газети «Die Tageszeitung» повідомляє, що на військовому летовищі в окупованому Криму знищено два російські літаки Ту-142 та пускову установку ОТРК. Крім того, наводяться численні випадки враження нафтових терміналів ворога – нафтобазу «Армавир» у Краснодарському краї, танкер «тіньового флоту» та нафтобазу в російському Таганрозі, морський нафтовий термінал в окупованій Феодосії у Криму, танкер російського «тіньового флоту» та резервуар із паливом на нафтобазі «Курганнефтепродукт» та ін. Дописувачка «Focus» В. Лерл також наводить інформацію про атаки українських безпілотників на російську нафтову промисловість. Зазначено, що кілька великих нафтопереробних заводів зупинили або скоротили виробництво, що значно збільшує навантаження на постачання, промисловість та державний бюджет. Згадуються заводи в Кірішах, російській столиці, Нижньому Новгороді, Рязані та Ярославлі.

Німецькі медіа звертають увагу на посилення атак росії, що цілком дисонує з готовністю обговорювати припинення вогню. Так, редактор тижневика «Focus» П. Альтхаус пише, що Україна побоюється чергової спроби нападу країни-агресора зі сторони Брянської області та Білорусі на Чернігівську область і Київ. Зазначається, що згідно з даними розвідки російський диктатор має п'ять сценаріїв нового наступу в Україні. За словами автора, із п'яти варіантів найреалістичнішим є створення буферної зони вздовж кордону з Білоруссю в Чернігівській області на північ від Києва завширшки від 10 до 20 км. Кореспондент «Die Tageszeitung» Б. Пікерт реагує на оголошення президентом США Д. Трампом виведення з Німеччини протягом 6–12 місяців 5 тис. американських військових. За словами журналіста, на Заході це не є чимось новим – Німеччина та Європа вже багато зробили для військової емансипації від США, а от ситуація для України інша й може статися катастрофа для країни, на яку напала країна-агресор. Якщо ж зі США, наголошує він, не відбудуться обіцяні поставки зброї – продажі, а не пожертвування – то це становитиме серйозну загрозу для України та сигнал для російської сторони не припиняти боротьбу за жодних обставин. Фактично дії росії підтверджують такий розвиток подій. Так, за інформацією газети «Die Tageszeitung», у ніч із 13 та 14 травня 2026 року країна-агресор атакувала Україну, використовуючи понад 1500 безпілотників і 56 ракет. Підтверджено, що це був один із найважчих і найдовших російських нападів із початку повномасштабної війни в Україні.

Зокрема, Президент України В. Зеленський оголосив про пошкодження 180 цілей по всій країні, зокрема 50 житлових будинків. Також було атаковано транспортні засоби, що належать гуманітарній місії ООН, але в результаті цих атак ніхто не постраждав. Повідомляється, що вперше з 2022 року було атаковано місто Ужгород, поблизу кордону держав-членів ЄС Словаччини та Угорщини.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики в закордонних інтернет-виданнях упродовж травня 2026 року засвідчив, що оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (67 %). Російському вторгненню в Україну в оглядах закордонних медіа приділено менше уваги (33 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в закордонних інтернет-медіа за структурою висвітлених питань виглядає так: воєнний потенціал України – 22,09 %; оперативна робота ГУР, СБУ та спецпідрозділів Сил оборони України – 13,95 %; обстріли території України росією – 10,47 %; портрети українського спротиву; візити іноземних високопосадовців до України – по 8,14 %; українська влада про мирний процес і мирні ініціативи – 6,98 % (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: французькою газетою «Le Parisien» (11,63 %); іспанськими виданнями «El Mundo» та «La Razón», британською газетою «The Independent» (по 8,14 %); німецьким тижневиком «Focus» та японською газетою «The Japan Times» (по 6,98 %); бельгійським виданням «POLITICO», угорською газетою «Nepszava» та польською «Rzeczpospolita» (по 5,81 %); канадською газетою «Le Journal de Montréal» (3,49 %) (див. діаграму 7).

Упродовж травня 2026 року воєнний потенціал України став головною новиною іноземних медіа.

Іноземні медіа відзначають успіхи України у формуванні власної протиповітряної оборони. На шпальтах бельгійського видання «POLITICO» В. Мелкозерова аналізує інформацію про бажання України створити власну систему протиракетної оборони на фоні скорочення постачання американських ракет-перехоплювачів «РАС-3». Журналістка відзначає, що Президент України В. Зеленський поставив завдання створити українську систему протиракетної оборони «протягом року». В. Мелкозерова визнає, що досягти цієї мети буде нелегко, адже створення систем, здатних перехоплювати балістичні ракети, є складним завданням. Водночас журналістка стверджує, що українські компанії продовжують рухатися вперед. У статті йдеться, що виробник безпілотників і засобів радіоелектронної боротьби «BlueBird Tech» наприкінці квітня 2026 року оголосив про запуск свого підрозділу розробки ракет-перехоплювачів, а виробник української крилатої ракети далекого радіуса дії «Фламінго» компанія

«Fire Point», посилаючись на інформацію її власника Д. Штілєрмана, розробила ідею загальноєвропейської системи протиповітряної оборони – «Project Freya». Тему українських ракет продовжує журналіст польської газети «Rzeczpospolita» А. Ломановський. Він описує ефективність використання української крилатої ракети далекого радіуса дії «Фламінго» та вплив розробки власних ракетних систем на воєнний потенціал і оперативну автономність України. Автор статті наголошує, що майже через рік після презентації української далекобійної ракети «Фламінго» їй вдалося вразити важливу ціль – російський збройовий завод у Чебоксарах. Естонський воєнний оглядач Т. Калмус на сторінках газети «Eesti Päevaleht» також пише про підтверджений удар крилатими ракетами «Фламінго» по російському місту Чебоксари. Зазначається, що до цього випадку випробування ракети були не досить успішними і їх роль у реальних бойових діях поки що була незначною. Автор нагадує, що багато аналітиків сумнівалися у можливості використовувати старі двигуни AI-25 на крилатих ракетах. Наголошується, що ідея геніальна – зробити відносно недорогу крилату ракету на базі великої авіаційної бомби. Оглядачка французької газети «Le Parisien» Ж. Бернішан повідомляє про перше бойове застосування української зенітної ракетної системи «STASH» під час масованої атаки БпЛА країни-агресора. Підкреслено, що Україна розкрила існування цієї системи після її використання для перехоплення ударного БпЛА типу «Shahed». За наведеними даними, система «STASH» змонтована на чотириколісному причепі, що свідчить про її високу мобільність і здатність до швидкого розгортання. У статті зазначено, що ця, ймовірно, короткодалня система протиповітряної оборони призначена для ураження безпілотників, крилатих ракет та інших повільних повітряних цілей.

Закордонні оглядачі багато уваги приділяють використанню Силами оборони України новітніх безпілотників. Журналістка французької газети «Le Parisien» Ж. Бернішан повідомляє про розвиток українських технологій дистанційного керування БпЛА, які дають змогу операторам працювати на значній відстані від фронту. У статті наведено слова генерального директора оборонного кластера «Bravel» А. Гриценюка, згідно з якими українські оператори вже можуть керувати дронами-перехоплювачами навіть з-за кордону. Британське видання «The Independent», із посиланням на українські джерела, пише, що українські удари безпілотниками середньої дальності по російських радарях, системах ППО, інфраструктурі зв'язку, тилових об'єктах і великій військовій техніці зривають російське просування на полі бою і відкривають шлях для завдання ударів на великі відстані по російських нафтових і військових об'єктах. Редактор естонської газети «Postimees» А. Геркель стверджує, що Україна успішно почала використовувати нові ударні безпілотники «Дикі Шершні», які, керовані штучним інтелектом, можуть успішно обстрілювати

логістику та маршрути постачання противника в районах, розташованих за 100 км від фронту. Як американський аналітичний центр «Інститут вивчення війни» (ISW), так і російські воєнні блогери підтвердили, що українські безпілотники «Дикі Шершні» створюють проблеми для росіян.

Оперативна робота ГУР, СБУ та спецпідрозділів Сил оборони України також належить до ключових тем, які обговорюються в іноземних медіа.

Низка іноземних медіа відзначає зростання кількості успішних операцій спеціальних сил України проти нафтової інфраструктури росіян. Журналістка британської «The Independent» К. М. Дейвіс метою українських атак на російські нафтові об'єкти називає бажання різко скоротити експорт російської нафти, ключове джерело фінансування воєнного потенціалу ворога. Авторка нагадує, що за останні трохи більше двох тижнів українські безпілотники чотири рази атакували нафтопереробний завод та експортний термінал у чорноморському місті Туапсе, два дні поспіль завдавали ударів по нафтоперекачувальній станції в Пермській області, розташованій більш ніж за 1500 км від України, а Усть-Луга на Балтійському морі, один із найбільших російських терміналів із експорту нафти і газу, тричі за тиждень наприкінці березня 2026 року зазнав обстрілу українськими безпілотниками. На шпальтах німецького видання «Focus» наголошено, що атаки українських безпілотників чинять тиск на російську нафтову промисловість. Автор статті наводить дані інформагенції «Reuters», згідно з якими на постраждалих нафтопереробні заводи припадає понад 30 % виробництва бензину в країні-агресорі та близько 25 % виробництва дизельного палива. За даними німецького журналу, враховуючи втрати виробництва та супутні витрати, збитки складають понад 1 трлн руб., що еквівалентно приблизно 11 млрд євро. Оглядачі американської газети «The Washington Post» також розповідають про серію ударів українських дронів по російських нафтових об'єктах. Видання наводить думку аналітиків про те, що применшення кремлівським диктатором наслідків ударів України є типовим для системи, в якій чиновники все більше ізолюють диктатора від поганих новин, коли він і без того стикається з невдоволенням, що зростає, через свою нездатність покласти край війні в Україні, погіршення стану російської економіки й незграбні спроби ввести обмеження на доступ до інтернету.

Закордонні видання все частіше вказують на те, що Силам спеціальних операцій України вдається дестабілізувати ситуацію у віддалених від фронту районах. Так, журналіст польської газети «Rzeczpospolita» Р. Шошин аналізує ситуацію, що склалася на території країни-агресорки на п'ятому році повномасштабної війни проти України в умовах, коли українські безпілотники знищують критично важливу російську інфраструктуру та вселяють страх у місцях, віддалених від фронту на сотні кілометрів. Автор статті, спираючись на

заяви й інтерв'ю російських опозиційних діячів газеті «Rzeczpospolita» та іншим виданням, перераховує російські міста, які останнім часом були атаковані українськими безпілотниками. Кореспондент іспанської газети «El Mundo» Х. Колас підтверджує, що Україна регулярно завдає масованих ударів по російській території на далекі відстані. Зокрема, відзначено, що в ніч на 22 травня 2026 року через загрозу БПЛА в Московському регіоні було введено план «Килим», тобто тимчасове закриття повітряного простору. Обмеження на виліт і посадку літаків одночасно діяли у чотирьох головних аеропортах: «Домодедово», «Внуково», «Шереметьєво» та «Жуковский». Х. Колас вважає, що для України це частина кампанії з перенесення війни на територію країни-окупантки та підриву відчуття безпечності, яке путін намагається підтримувати у своїй столиці.

Роль і місце України у світовій політиці за структурою висвітлених у травні 2026 року питань виглядає так: вплив війни в Україні на світову політику й економіку – 18,18 %; мирні пропозиції та переговорний процес – 10,23 %; закордонне експертне середовище про війну в Україні – 9,09 %; європейська інтеграція України – 6,82 %; фінансова та економічна допомога Україні; міжнародна співпраця України – по 6,25 % (див. діаграму 8).

Найчастіше роль і місце України у світовій політиці упродовж аналізованого періоду висвітлювали: угорська газета «Nepszava» (9,66 %); німецька «Die Tageszeitung» (7,95 %); угорський тижневик «HVG» (7,39 %); іспанська газета «La Razón» (6,82 %); британська «The Guardian» та латвійська «Diena» (по 5,68 %); канадська «Le Journal de Montréal» (5,11 %); естонські видання «Postimees» й «Eesti Päevaleht» та латвійська газета «Neatkarīgā Rīta Avīze» (по 4,55 %) (див. діаграму 9).

У травні 2026 року тема впливу війни в Україні на світову політику й економіку найактивніше обговорювалася в іноземних медіа.

Політичні наслідки війни в Україні стають дедалі глобальнішими. Так, журналіст британської газети «The Guardian» П. Вінтур аналізує, як нинішня епоха Д. Трампа може, як не парадоксально, прискорити появу нового світового порядку – і світ від цього може виграти. У статті підкреслюється, що серед західних держав зростає переконання: США більше не можна сприймати як незмінного, передбачуваного гаранта стабільності. Автор зазначає, що на цьому тлі все частіше обговорюється ідея Європейського оборонного союзу як структури, що доповнювала б НАТО і могла б включати Україну, Британію та Норвегію. Аналітики наголошують, що Україна є ключовим елементом потенційної європейської оборонної архітектури: вона має найбільшу конвенційну армію в Європі, актуальний досвід ведення війни та потужний оборонний сектор. Литовська газета «Lietuvos rytas» інформує, що в Палаті

представників США просунувся законопроект про посилення безпеки північно-східного флангу НАТО. Зокрема, Комітет із закордонних справ Палати представників схвалив Закон про оцінку безпеки Балтійських країн, запропонований В. Беллом, 41 голосом проти 3 голосів. Зазначається, що законопроект вимагає від Державного департаменту США, у координації з Міністерством оборони, протягом 180 днів подати всебічний звіт про загрози для Естонії, Латвії та Литви, а також визначити кроки для зміцнення оборонної співпраці між США і країнами Балтійського регіону. Бельгійське видання «POLITICO» акцентує увагу на значенні безпілотних систем для фундаментальної європейської безпеки. Автори статті зауважують на прагненні США скоротити свою військову присутність в Європі. Журналісти посилаються на міністра закордонних справ Німеччини Й. Вадефуля, який під час візиту до Греції закликав «поглянути на Україну та вчитися на її оборонно-технологічній революції». У своєму виступі посадовець навів приклад України, який показує, що військові можливості можна розвивати набагато швидше, ніж це робили в Європі протягом останніх десятиліть.

Війна в Україні має й помітний вплив на економіку та фінанси багатьох держав. На шпальтах литовської газети «Verslo žinios» зазначається, що Європа вже п'ятий рік підраховує ціну війни в Україні – не лише на полі бою, а й у державних бюджетах. Видання пише, що члени ЄС зі Східної Європи зараз відчувають реальні наслідки цієї зміни: витрати на оборону стрімко зростають, тиск на державні фінанси зростає, а інвестиційне середовище стає дедалі складнішим. Як керувати тиском і які рішення потрібні, обговорювали високопоставлені політичні та фінансові керівники на загальноєвропейській конференції «Зміцнення економічної та фінансової стійкості східного кордону ЄС – пошук стратегічних та скоординованих дій», що відбулася у Вільнюсі. Учасники дискусії наголосили, що виклики виникають не лише через обсяг фінансування, але й через його організацію – оборонні проекти досі не мають скоординованих закупівель, а фрагментований ринок знижує ефективність і збільшує витрати. Українська журналістка М. Яковлева на шпальтах латвійської газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» пише про те, що готуючись до війни, Європа знову змінює правила банківського нагляду. За її словами, скандали з відмиванням грошей, погіршення відносин зі США та війна в Україні створили нові виклики. Вона зауважила, що наразі створюється новий загальноєвропейський орган із боротьби з відмиванням грошей, – AMLA – який із 2027 року почне запроваджувати контроль за транзакціями у всіх європейських країнах, використовуючи нові критерії. Експерти стверджують, що, особливо під час війни, нові регуляторні заходи призведуть до того, що деякі клієнти перейдуть на криптовалюту та цифрові продукти, а також готівку.

Обговорення мирних пропозицій та переговорного процесу знову актуалізується іноземними оглядачами та експертами.

Загальні перспективи швидкого мирного врегулювання війни в Україні іноземні медіа оцінюють досить скептично. Так, кореспондент британської газети «The Guardian» П. Сауер пише, що мирні переговори, спрямовані на припинення російсько-української війни, яка триває вже понад чотири роки, практично не просунулися вперед, а ЄС дедалі більше відтісняється на другий план і стає вразливим для тиску з метою ухвалення угоди, яку він не підтримує. За словами автора, останніми місяцями лідери ЄС активізували зусилля щодо забезпечення місця Спільноти за столом будь-яких майбутніх змістовних мирних переговорів щодо України. Репортерка американської газети «The New York Post» Г. Фахмі відзначає заяву президента США Д. Трампа про готовність направити до російської столиці високопоставлену американську делегацію у рамках активізації зусиль щодо припинення російсько-української війни. Як зауважує авторка, ці заяви прозвучали на тлі переговорів, що зайшли в глухий кут, через продовження війни з Іраном і відразу після триденного перемир'я між воюючими країнами, досягнутого за посередництва Вашингтона. Наведено слова путіна про готовність сісти за стіл переговорів із Президентом України В. Зеленським у нейтральній країні, але лише після досягнення остаточних угод про припинення війни. Однак видання зазначає, що сторони, як і раніше, далекі від угоди, й основна суперечність стосується того, хто отримає контроль над регіоном Донбасу. Журналіст французького тижневика «Le Journal du Dimanche» Г. Крюшоде аналізує виступ путіна під час пам'ятних заходів 9 травня, у якому той намагався пов'язати Другу світову війну з війною проти України. У статті зазначено, що російський диктатор звинуватив Захід у нібито посиленні протистояння з країною-агресором і заявив, що війна, на його думку, наближається до завершення. Автор зауважує, що у своїй риториці російська влада знову використала мотиви розширення НАТО на схід і зближення України з ЄС як виправдання агресивної політики. Окремо згадано президента Франції Е. Макрона, якому російський диктатор приписав слова про неможливість підписання мирної угоди Україною під примусом.

Контекст низки повідомлень в іноземних медіа стосується тимчасового припинення вогню, необхідного росії для проведення параду до Дня перемоги. Так, репортер американської газети «The New York Post» А. Олівейра повідомляє про оголошення російським диктатором припинення вогню з 8 по 9 травня 2026 року на період відзначення річниці закінчення Другої світової війни в Європі. Своєю чергою канадське видання «Le Journal de Montréal» пише, що російська влада не відреагувала на пропозицію Президента України В. Зеленського про припинення вогню, яка має набути чинності опівночі 6 травня 2026 року. Автор

зауважує, що ця зустрічна пропозиція була зроблена після того, як країна-агресор в односторонньому порядку оголосила перемир'я на час проведення заходів 9 травня, присвячених перемозі Радянського Союзу над нацистською Німеччиною у 1945 році. Експерт із безпеки Р. Сакс на сторінках естонської газети «Postimees» пише про те, що російська сторона організувала телефонну розмову з президентом США Д. Трампом, під час якої російський диктатор запропонував «перемир'я» на 9 травня 2026 року на честь святкування перемоги в Другій світовій війні у Європі. За словами експерта, країна-окупант оприлюднила власну версію розмови і спробувала представити пропозицію про припинення вогню так, ніби вона надійшла через США та стала тиском на Україну, а також намагалася представити це в медіа так, ніби це була якась угода між президентом США і російською стороною. Натомість експерт вважає, що насправді російській владі потрібно лише, щоб Україна утрималася від здійснення масштабних атак безпілотників на російську столицю в дні, що передували 9 травня та в день святкування. Канадське видання «Le Journal de Montréal» пише про російське святкування 9 травня 2026 року, яке відбулося в умовах посиленої безпеки. Як зазначає аналітик і докторант політології Ж. Мерсьє, хоча щороку цей військовий парад є можливістю для кремлівської влади продемонструвати свою міць, однак цього року парад був набагато менш помпезним. Прикметно, що росіяни вирішили не демонструвати жодної зброї, тому що з російського боку існував реальний страх, що українці атакуватимуть безпілотниками або ракетами під час військового параду.

Упродовж травня 2026 року більшість повідомлень у закордонних інтернет-виданнях щодо української проблематики мала нейтральну тональність (56,87 %). Частка позитивних повідомлень склала 38,93 %, а негативних – 4,20 % (див. діаграму 10).

Найчастіше закордонні медіа у нейтральному контексті висвітлювали вплив війни в Україні на світову політику й економіку, діяльність української влади, наслідки російської агресії проти України, перебіг подій на лінії фронту. У досліджуваній період місце і роль України у світовій політиці представлені в 126 нейтральних статтях та повідомленнях. 40 статей і повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 10 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то нейтральна інформація представлена у 23 статтях і повідомленнях. Позитивних статей і повідомлень про Україну – 62, а негативних – лише 1 (див. діаграму 11).

Упродовж травня 2026 року переважно нейтральна тональність статей про Україну характерна для інтернет-видань Латвії («Neatkarīgā Rīta Avīze», «Diena»), Литви («Lietuvos rytas», «Verslo žinios»), Угорщини («Nepszava»,

«HVG»), Великої Британії («The Independent», «The Guardian»), США («The New York Post», «The Washington Post») та ін.

Іноземні оглядачі у нейтральному контексті розмірковують про наслідки російської агресії проти України. Стаття спецпосланця ООН із питань глобальної освіти та прем'єр-міністра Великої Британії з 2007 по 2010 роки Г. Брауна для британського видання «The Guardian» присвячена ключовому рішенню у процедурі запуску Спеціального трибуналу щодо злочину російської агресії проти України, яке було схвалене 15 травня 2026 року. Як пише автор публікації, 36 держав світу та Європейський Союз дали згоду на створення Спеціального трибуналу, подібного до Нюрнберзького. На думку автора, це не тільки змусить країну-агресора визнати свою провину, а й покаже, наскільки важливо дотримуватися міжнародного права. Письменник і політичний оглядач американського видання «The Washington Post» Д. Ф. Вілл пише, що російська війна проти України, розпочата як «спеціальна військова операція» з метою швидкого знищення української державності, на п'ятому році зайшла у стан, який низка аналітиків описує як стратегічний «цугцванг», коли будь-який подальший крок лише погіршує становище. Він наголошує, що очікування кремлівської влади щодо швидкого завершення війни не справдилися. Д. Ф. Вілл нагадує, що війна призвела до розширення НАТО, зміцнення європейської єдності та посилення економічного й політичного тиску на російську владу.

Іноземні медіа у нейтральному тоні коментують готовність агресора продовжувати війну. Латвійська «Neatkarīgā Rīta Avīze» знайомить читачів з експрес-інтерв'ю президента Латвії Е. Рінкевичса. У контексті міжнародної ситуації президент Латвії зазначив, що загалом ситуація двояка – позитивна з оптимістичною ноткою, бо Україна зараз перейняла стратегічну ініціативу, але небезпечна, бо в результаті поранений егоїзм країни-агресора, і в цьому сенсі вона ще небезпечніша. Певною мірою на підтвердження цієї тези репортер британської «The Independent» Д. Рейнольдс повідомляє, що під час спільних білорусько-російських військових навчань з управління тактичного та ядерного озброєння російський диктатор допустив можливість застосування ядерної зброї з території Білорусі, заявивши, що застосування ядерної зброї є «крайнім заходом». Як пише журналіст, Європа засудила ядерні навчання як провокаційні на тлі зростання напруженості у відносинах з НАТО, а генеральний секретар Альянсу М. Рютте попередив, що будь-які напади на НАТО викличуть «нищівну» відповідь. Репортерка американської газети «New York Post» Г. Фахмі пише, що Президент України В. Зеленський під час щоденного відеозвернення 2 травня 2026 року акцентував увагу на специфічній активності на окремих ділянках кордону між Україною та Білоруссю. За його словами, українська сторона уважно відстежує ситуацію і готова реагувати у разі потреби. Згідно з

даними української розвідки, останніми тижнями союзник країни-агресора активізував військову діяльність – будує дороги у напрямку України й розміщує артилерійські позиції. Як стверджує авторка статті, український лідер вважає цей крок хитрощами російського диктатора, спрямованими на залучення українських військ до північного кордону, оскільки чисельність його власних військ скорочується. Британське видання «The Independent» аналізує інтерв'ю агенції «Reuters» командира Третього армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України, бригадного генерала А. Білецького, який оцінив ситуацію на фронті та можливі сценарії розвитку бойових дій у найближчі місяці. Акцентовано на словах А. Білецького, який вважає, що якщо українські військові зможуть набрати та утримати наступальний імпульс протягом кількох місяців, вони матимуть змогу перехопити ініціативу на лінії фронту та змусити країну-агресора відмовитися від своїх планів щодо тієї частини Донецької області, яку вона ще не окупувала. Як зазначає журналіст, оцінюючи військову ситуацію, Д. Хелін із фінської групи аналізу конфліктів «Black Bird» підтримав думку генерала А. Білецького про те, що втома є проблемою для російських військ, тоді як військові зусилля України стримуються нестачею особового складу.

Позитивні повідомлення про події в Україні та українців за кордоном упродовж травня 2026 року з'являлися переважно в інтернет-виданнях Бельгії («POLITICO», «The Brussels Times»), Франції («Le Parisien», «Le Journal du Dimanche»), Польщі («Rzeczpospolita», «Wprost»), США («New York Post»), Іспанії («La Razón», «El Mundo») та ін.

Значна частка позитивних повідомлень, як і раніше, присвячена наданню допомоги Україні.

Репортер британської газети «The Independent» Д. Рейнольдс повідомляє, що Україна та Швеція підписали угоду про постачання перших 36 винищувачів JAS 39 «Gripen». Згідно з наведеною інформацією, відповідної домовленості було досягнуто за підсумком зустрічі прем'єра Швеції У. Крістерссона та Президента України В. Зеленського 28 травня 2026 року. Зазначається, що в рамках угоди Україна закупить 20 винищувачів JAS 39 новітньої модифікації E/F за 2,5 млрд євро з суми кредиту ЄС у межах «Ukraine Support Loan». Крім того, Швеція передасть Україні 16 винищувачів JAS 39 старішої модифікації – C/D. Окрім винищувачів, Швеція вирішила передати засоби дальнього радіуса дії, боєприпаси, засоби РЕБ і підтримку інновацій. Німецьке видання «Focus» пише про те, що українська армія все більше покладається на безпілотні наземні транспортні засоби (НРК). У цьому контексті підтримка також надходить із Німеччини: європейський виробник робототехніки «ARX Robotics» постачає кілька сотень НРК «Gereon» Силам оборони України за новим контрактом для поповнення запасів, транспортування та медичної евакуації на фронті. За

словами виробника, «RX Robotics», сотні систем «Gereon» вже експлуатуються та замовляються Україною. Згідно з інформацією державної благодійної платформи «United24», «ARX Robotics» планує розширити виробництво як в Україні, так і в інших країнах, що має на меті скоротити терміни поставки та зробити більшу кількість транспортних засобів доступними якомога швидше. Журналіст американської газети «New York Post» Р. Кінг інформує про звернення Президента України В. Зеленського до президента США Д. Трампа та Конгресу США з терміновим закликом допомогти захистити українське небо від балістичних ракет. В. Зеленський заявляє про критичне виснаження запасів для систем ППО «Patriot». За словами автора статті, п'ятисторінкове послання українського лідера містило драматичне попередження про те, що вирішується доля багатьох життів, а також наголошувало, як американське оборонне озброєння може врятувати десятки мирних жителів від російських атак. За інформацією видання, Д. Трамп утримався від схвалення масштабних пакетів військової допомоги Україні та натомість підтримав Список пріоритетних потреб України (PURL), який дозволяє НАТО закуповувати американську військову техніку для України.

Іноземні медіа подають інформацію про надання гуманітарної та медичної допомоги українцям, реабілітаційні заходи в Україні.

Кореспондент іспанської газети «El Mundo» Х. Колас розповідає про польське місто Ясенка, де розташований аеропорт Жешув-Ясенка, який є основним логістичним хабом, у тому числі для медичної евакуації поранених і хворих українських пацієнтів. Автор пише про центр медичної евакуації «MEDEVAC Hub», який є радше медичною зупинкою, ніж лікарнею, посередником між зоною бойових дій та європейськими лікарнями. Згідно зі статтею, центр може одночасно вмістити близько 50 людей: 20 лежачих і ще 30 сидячих або ходячих під наглядом трохи більше десятка лікарів. Зазначається, що деякі пацієнти прибувають зі сходу України та потрапляють до Франції, Німеччини, Норвегії, Швеції, Нідерландів чи Данії. Автор описує, що близько 60 % – це випадки травм, а близько 30 % – онкохворі, решта – діти. Латвійська газета «Diena» повідомляє, що уряд Латвії підтвердив передачу Україні трьох медичних автомобілів, зареєстрованих у Службі екстреної медичної допомоги (NMPD). Міністерство охорони здоров'я Латвії пояснює, що рішення було прийняте після оцінки запитів України на підтримку. Згідно з інформацією видання, крім медичних транспортних засобів, Латвія також надішле дефібрилятори як гуманітарну допомогу. Водночас автор вказує, що планується візит до України не лише для надання підтримки, але й для перейняття унікального досвіду в кризовому управлінні та наданні медичної допомоги в умовах воєнної загрози.

У позитивному контексті іноземні медіа висвітлюють наукове та культурне надбання українців.

Журналістка бельгійського видання «POLITICO» Е. Шультейс стверджує, що українська антарктична станція перетворилася на важливий елемент воєнної стратегії України. За словами авторки статті, антарктична станція «Академік Вернадський», на якій перебуває 14 українських дослідників, продовжує працювати безперервно, – це не просто питання науки, а питання геополітики та стратегічного статусу держави. Вона посиляється на правило, яке діє в Антарктиці, – це безперервність присутності. Журналістка зауважує, що якби Україна бодай на один рік законсервувала станцію або перервала експедиції, повернутися туди було б майже неможливо. Йдеться, що навіть у найважчі часи, включно з роками повномасштабної війни, Україна не перервала жодної перезміни антарктичних експедицій і зберегла власне науково-дослідне судно «Ноосфера». У статті зазначено, що таким чином українці розглядають свій невеликий полярний плацдарм не лише як наукову ініціативу, а і вирішальний оплот у боротьбі за виживання та проти експансіоністських планів російських агресорів. Кореспондентка німецької газети «Die Tageszeitung» Р. Мюллер пише про відкриття в німецькому місті Ашаффенбург (Баварія) у Музеї Крістіана Шада масштабної виставки «Європейська колекція. Шедеври з Музею Ханенків у Києві», яка діятиме з 30 квітня до 10 лютого 2027 року. На виставці представлено 73 хайлайти з колекції Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків, зокрема серед шедеврів – роботи Пітера Пауля Рубенса, Бернардо Беллотто, Пітера Брейгеля Молодшого, Хуана де Сурбарана, Антоніо Канови, Якоба Йорданса, а також полотна з майстерень Рембрандта та Ієроніма Босха. Підкреслено, що поруч із класичними творами представлена скульптура сучасної української мисткині М. Куліковської із серії «Розстріляні фігури» про досвід сучасної війни. Директорка київського музею Ю. Ваганова у вступному слові на відкритті виставки зазначила, що йдеться не про території чи ресурси, які захоплює країна-агресор, а про заперечення ідентичності українського народу та самобутності культури, стирання її з історичної пам'яті.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім в інтернет-виданнях Польщі («Rzeczpospolita», «Wprost»), Латвії («Neatkarīgā Rīta Avīze», «Diena»), Литви («Lietuvos rytas») та ін.

Критичні повідомлення щодо України, як і раніше, пов'язані з перспективою прискореного вступу нашої держави до ЄС та дотриманням законодавства держав-членів ЄС. Так, головна редакторка польського тижневика «Wprost» А. Мокшановська цитує інтерв'ю заступника міністра закордонних справ Польщі І. Немчицького, в якому міністр сказав, що українська

влада сподівається на швидке завершення усього переговорного процесу по вступу в ЄС, але процедури передбачають певну послідовність дій. За його словами, по-перше, необхідно виконати так званий перший кластер, що охоплює верховенство права, судову систему і боротьбу з корупцією, і тільки після цього можна буде приступити до розгляду інших завдань. Наголошено на словах заступника міністра про готовність Польщі допомагати Україні прискорити цей процес, але у рамках виконання усіх вимог. На шпальтах тижневика «Wprost» Д. Петршик висвітлює реакцію на закон, прийнятий Сеймом Польщі, про те, що з 1 травня 2026 року право на медичну практику в Польщі було скасовано для іноземних лікарів, які не надали сертифікат про володіння польською мовою на рівні не нижче В1. Лікарі з України, які працюють у Польщі за спрощеною процедурою, мали підтвердити знання польської мови на рівні В1 до 1 травня 2026 року, а після цієї дати Вища медична рада (NIL) почала анулювати умовні дозволи на практику для тих медиків, які вчасно не надали необхідний сертифікат. У статті вказано, що загалом у Польщі працює близько 3 тис. лікарів з України, з яких приблизно третина не надала підтвердження знання мови. Водночас у статті «Rzeczpospolita» на цю тему зазначено, що кілька днів тому Сейм ухвалив поправку, яка продовжує термін дії ліцензій лікарів з-поза меж ЄС, які не мають сертифіката, до травня 2027 року. Журналіст газети «Rzeczpospolita» Р. Біскупський у своїй публікації аналізує реакцію поляків на той факт, що Президент В. Зеленський присвоїв почесне найменування «імені Героїв УПА» Окремому центру спеціальних операцій «Північ» Сил спеціальних операцій ЗСУ. Автор статті зазначає, що це рішення В. Зеленського знову розпалило дискусію в Польщі, яка регулярно виникає у польсько-українських відносинах. Польський журналіст також наводить негативні коментарі польських політиків на відповідну подію.

Низка критичних повідомлень пов'язана з трактуванням подій, коли кілька українських безпілотників перетинали повітряний кордон держав Балтії. Так, журналіст латвійської газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» А. Крастс пише про те, що в ніч на 7 травня 2026 року кілька безпілотних літальних апаратів влетіли в повітряний простір Латвії з країни-агресора. З цього приводу він знайомить читачів із тривожними висновками колишнього віцепрем'єр-міністра країни-агресора, нині бізнесмена і блогера у вигнанні в Німеччині А. Коха. Бізнесмен зазначає, що інциденти з дронами в небі Латвії, незалежно від причин їхньої появи, можуть виявитися «ведмежою послугою» для України, адже вся система допомоги Україні базується на дуже нестабільному балансі інтересів і піддається рішучій критиці в Європі. За словами А. Коха, Європа вже не зовсім впевнена, хто кого захищає і більше того, навіть найнадійніші союзники України, країни Балтії, починають сумніватися в неминучому російському вторгненні.

Зазначається також, що, крім підтримки України, витрати бюджету ЄС зросли в умовах високих цін на енергоносії та економічної рецесії, тому все частіше лунають заклики політиків відновити діалог із російською стороною і повернутися до закупівлі дешевих вуглеводнів. А. Крафтс твердить про погіршення відносин між Україною та Європою, оскільки, за його словами, Президент України В. Зеленський прагне обійти стандартні процедури і вимагає прискореного вступу України до ЄС. На шпальтах литовської газети «Lietuvos rytas» йдеться про те, що міністр національної оборони Литви Р. Каунас зустрівся з очільником Офісу Президента України К. Будановим. Після зустрічі Р. Каунас повідомив, що Україна шкодує, що безпілотники, які постраждали від російських засобів радіоелектронної боротьби, порушують повітряний простір країн Балтії, наголосивши, що всі добре розуміють, що якби країна-агресор сьогодні зупинила війну, ці безпілотники більше б не літали. Латвійська газета «Diena» звертає увагу на те, що після інциденту з дроном у Латгалії повідомлення, які намагаються перекласти відповідальність за інцидент на Україну, швидко поширилися на проросійських телеграм-каналах. Аналіз показує, що домінуючим повідомленням у цих постах є не просто повідомлення про катастрофу дрона в Латгалії, а інтерпретація того, що сталося. Зазначається, що в значній частині постів інцидент пояснюється як збій українських безпілотників, невдала українська атака на країну-агресора або докази того, що Україна нібито використовує повітряний простір країн Балтії для атаки на російські цілі.

Отже, іноземні оглядачі та експерти продовжують висвітлювати події в Україні та діяльність українців за кордоном. Головною темою надалі залишається контент протистояння агресору. Як і попереднього місяця, оглядачі стверджують про низьку ефективність переговорного процесу та оцінюють можливість швидкого припинення бойових дій як малоімовірну. Відзначається низька активність адміністрації президента США Д. Трампа у переговорному процесі. Натомість йдеться про готовність представників ЄС долучитися до мирних переговорів. Більшість позитивних повідомлень про Україну висвітлює питання допомоги нашій державі, розвитку українських військових технологій, наукових і культурних досягнень українців. Критичні статті переважно стосуються ситуації з перетином українськими безпілотниками повітряного простору держав Балтії, загострення польсько-українських суперечностей на тлі присвоєння Президентом України В. Зеленським почесного найменування «імені Героїв УПА» центру Сил спеціальних операцій ЗСУ тощо.